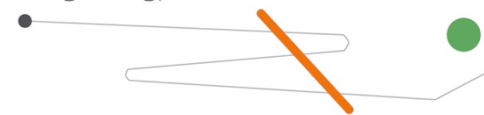

Karrierelæringsmodellen

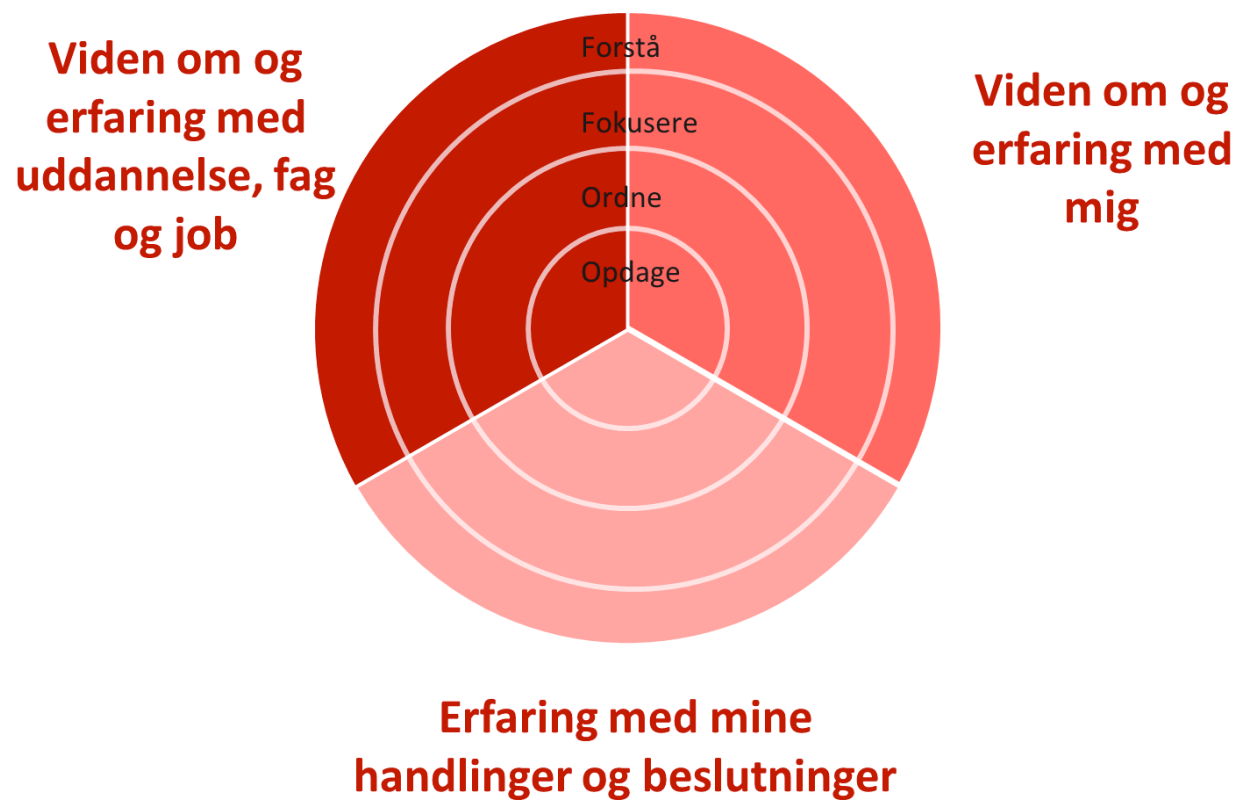
KARRIEREFOKUS

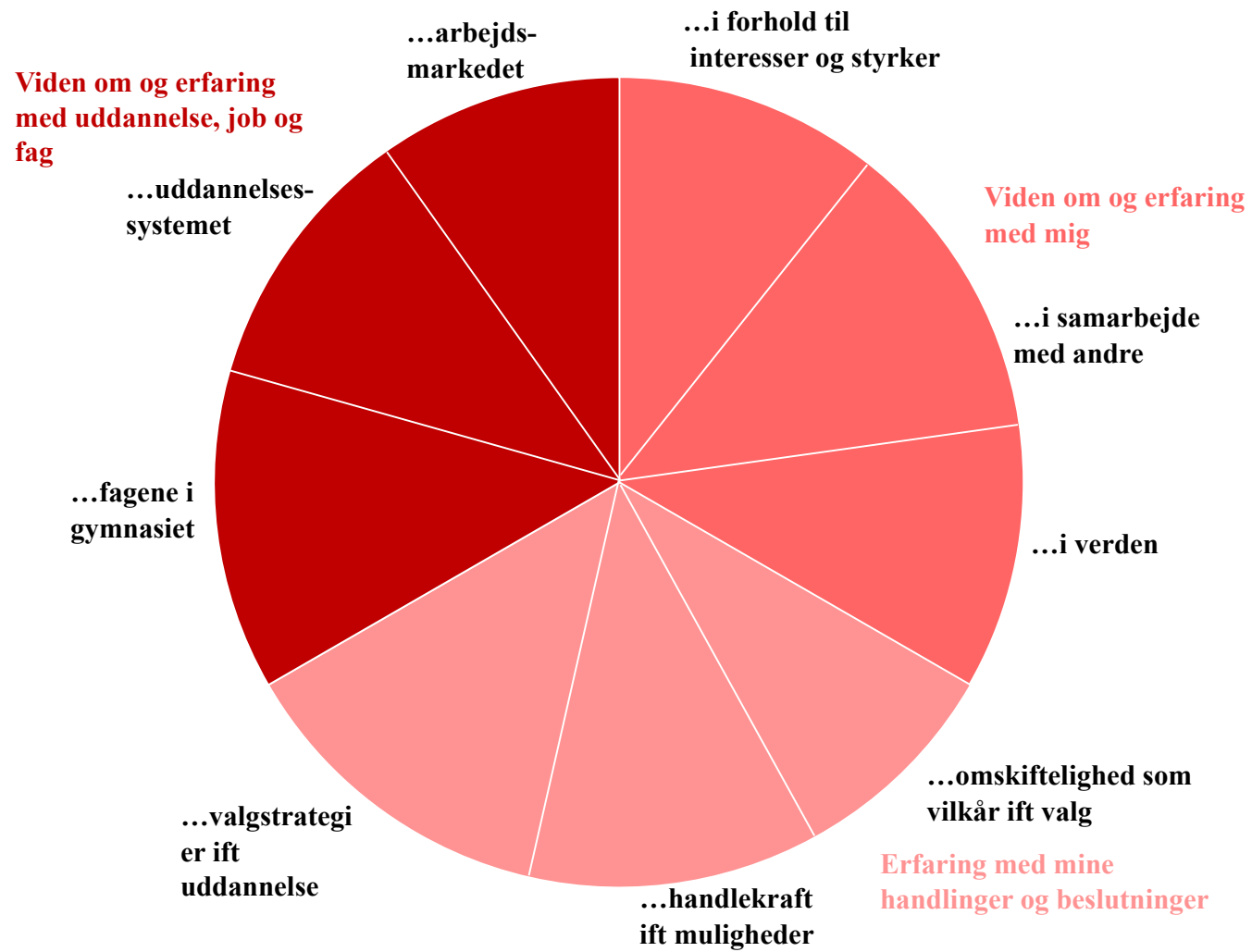
- i og efter gymnasiet

cefu | Center for Ungdomsforskning

Dimensioner af Karrierelæring

Viden om og erfaring med uddannelse, job og fag

Viden om og erfaring med uddannelse, fag og job	Beskrivelse af progression i løbet af gymnasiet	Tegn
<p>Viden om og erfaring med de fag jeg møder i gymnasiet</p>	<p>Fra en begyndende faglig nysgerrighed og evt. specialisering – fx ift. studieretning. Hen imod et udbygget kendskab til fag og fagenes kobling til verden omkring (herunder til arbejdsmarkedet). Har evt. en ide om, hvilken faglig retning, man vil tone sin uddannelse og karriere.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eleven kan beskrive, hvad der karakteriserer de forskellige fag/fagligheder i gymnasiet 2. Kan anvende fag i sammenhæng med andre fag (fx i AT). 3. Kan koble og eventuel omsætte fag og studieretning ind en praktisk/teoretisk/erhvervsmæssig sammenhæng.
<p>Viden om og erfaring med uddannelsessystemet</p>	<p>Fra en begyndende viden om og erfaring med andre dele af uddannelsessystemet end gymnasiet. Hen imod at kunne orientere sig i andre dele af uddannelsessystemet og derigennem opnå begyndende viden om forskellige studiemiljøer og arbejdsformer.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kan beskrive hvad en videregående uddannelse er og nævne eksempler på konkrete uddannelser. 2. Kan skelne mellem de forskellige typer videregående uddannelser, fx kort, mellemlang og lang, professions, universitets, erhvervsakademi osv. 3. Eleven kan ud fra et bredt kendskab til forskellige uddannelsestyper koble erfaringer og viden om uddannelser til refleksion over egne kompetencer og interesser ift videre uddannelse og videre muligheder.
<p>Viden om og erfaring med arbejdsmarkedet</p>	<p>Fra at have gjort sig de første erfaringer med arbejdsmarkedet fx gennem erhvervspraktik eller fritidsjob. Hen imod at foretage koblinger mellem fag i gymnasiet, arbejdsmarked og samfund. Koblingerne mellem fag, arbejdsmarked og samfund kan være af teoretisk karakter idet de ligger i forlængelse af det teoretiske arbejde i fagene. Men koblingerne kan også være af praktisk karakter, idet de er opnået gennem praktiske erfaringer, virksomhedssamarbejde, praktik osv.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eleven kan beskrive konkrete jobs og jobfunktioner. Kan sætte ord på egne erfaringer fra fx fritidsjobs 2. Kan genkende og skelne mellem basale strukturer på arbejdsmarkedet fx forskel på private og offentlige arbejdspladser, forskellige arbejdslivsformer 3. Eleven kan ud fra kendskab til arbejdsmarkedet reflektere over generelle og egne arbejdsmarkedskompetencer, samt hvordan de kan anvendes i en faglig sammenhæng.

Viden om og erfaring med mig

Viden om og erfaring med mig	Beskrivelse af progression i løbet af gymnasiet	Tegn
Viden om og erfaring med mine interesser/styrker	<p>Fra en begyndende bevidsthed om egne styrker og interesser.</p> <p>Hen imod en udbygget forståelse af egne styrker, interesser og kompetencer, og hvordan de kan bruges i såvel en samfundsmæssig som en uddannelses- og erhvervsammenhæng.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kan give eksempler på kompetencer, der kan bruges i forskellige typer jobs og uddannelser. 2. Kan nævne eksempler på egne styrker og interesser, og koble det til erfaringer fra skole, job og fritidsliv. 3. Kan reflektere over og formulere egne faglige og personlige kompetencer i relation til en karrierevej/fremtidsforestillinger.
Viden om og erfaring med mig i samarbejde med andre	<p>Fra en begyndende bevidsthed om, hvordan jeg indgår i sammenhænge med andre ex. gruppearbejde og i fritidsjob.</p> <p>Hen imod en udbygget viden om forskellige samarbejder og samarbejdsformer – både i skolen og på arbejdspladser og refleksion over, hvordan de forskellige roller i samarbejde kan indtages.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kan konkret indgå i et gruppearbejde i skolen og bidrage til at opgaven løses. 2. Kan indgå i flere forskellige samarbejder – både i skolen og på en arbejdsplads. 3. Kan veksle mellem forskellige roller i samarbejder, både i skolen og udenfor.
Viden om og erfaring med mig i verden	<p>Fra en begyndende bevidsthed om mig som en del af en større sammenhæng.</p> <p>Hen imod begyndende tanker om, hvorfor jeg uddanner og dygtiggør mig for mig selv og min omverden. Begynder dermed at gøre uddannelse og karriere til et mere personligt projekt, som forener faglige interesser, viden om muligheder og viden om, hvordan jeg på forskellige måder kan bidrage til samfundet.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kan give eksempler på forskellige livsformer og deltagelsesmuligheder i samfundet. 2. Kan koble viden om livsformer og deltagelsesmuligheder med fagene og fagenes samfundsmæssige rolle og funktion 3. Kan reflektere over egne deltagelsesmuligheder i og bidrag til samfundet.

Erfaring med mine handlinger og beslutninger

Erfaring med mine handlinger og beslutninger	Beskrivelse af progression i løbet af gymnasiet	Tegn
Erfaringer med mine valgstrategier i relation til uddannelse	<p>Fra at have begyndende fortælling om mine erfaringer med valg og begrundelse for valg af ungdomsuddannelse.</p> <p>Hen imod at gøre sig overvejelser om egne valg og handlemuligheder ud fra viden om, hvordan mennesker på forskellige måder træffer valg og har forskellige typer af karriereforløb.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kan fortælle om erfaringer med valg af ungdomsuddannelse og det forløb, der går forud 2. Kan skitsere forskellige måder at træffe valg og forholde sig i en valgproces, både med afsæt i egne og andres erfaringer og tilgængelige netværk 3. Kan reflektere over forskellige valgstrategier og handlemuligheder og deres fordele og ulemper
Erfaringer med handlekraft i forhold til mine valgmuligheder	<p>Fra en begyndende forståelse af sammenhænge mellem på den ene side muligheder/ ønsker/erfaringer osv. og på den anden side egne handlinger og handlemuligheder.</p> <p>Hen imod en forestilling om at være medskaber af egne muligheder og fremtidsperspektiver. Er i stand til at kunne handle på og udforske egne ønsker og mål</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kan fortælle om erfaringer med at have handlet i forhold til valg af uddannelse 2. Kan demonstrere indsigt i forholdet mellem handlinger i relation til uddannelse og så ønsker, beslutninger, viden om fag, uddannelser, erhverv 3. Kan reflektere over egne handlinger og sætte dem i forhold til ønsker og erfaringer. Herunder at reflektere over kommende valg og forholde sig til valg, som noget der opstår i et samspil mellem individ og omgivelser.
Viden og erfaring med usikkerhed og omskiftelighed som vilkår ift. valg, handlinger og beslutninger	<p>Fra en begyndende forståelse for karakteren af karrierelæring og karriereplaner i et omskifteligt samfund.</p> <p>Hen imod konkrete fremtidsplaner for tiden efter gymnasiet, og forholder sig til eventuelle forandringer i relation til drømme, ønsker, erfaringer og vilkår.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kan nævne eksempler på forskellige karriereforløb eksempelvis lineære forløb, yoyo forløb osv. 2. Kan demonstrere indsigt i, hvordan samfundsmæssige forandringer kan gribe ind i individers mulighedsrum – og modsat at individer også har indflydelse på egne muligheder 3. Kan identificere et eller flere fokuspunkter for den videre karrierevej, men samtidig også afprøve og udfordre egne ideer ud fra nye input. Kan forholde sig både åbent og fokuseret til egne fremtidsplaner.